

lijkheid van de verschillende kandidaten. Zoodra ze als opvoedend ambtenaar in functie getreden zijn, bestaat er voor hen gelegenheid om een driejaarlijkschen cursus te volgen tot opleiding van leeraar bij het Rijksopvoedingswezen, welke cursus in ieder der gestichten zelf wordt gegeven.

De opvoedende ambtenaren zijn eigenlijk de groote werkers in het gesticht. Op hen komt alles aan. Iedere groep heeft zijn vast personeel van opvoedende ambtenaren. Zij zijn de familievaarders van een groep. Het moeten zeer toegewijde personen wezen, én ik heb den indruk gekregen, dat ze dat aan De Kruisberg ook duidelijk zijn. Ze zijn bij alles aanwezig, wat door de knapen verricht wordt, bij het opstaan en het slapen gaan, bij het wasschen, bij de maaltijden, in school en kerk, bij het spel, bij de reiniging van het gesticht, bij het aard-appelschillen, bij den arbeid, bij het teekenen, bij slójd en huisvlijt, in het kort bij het heele doen en laten van de verpleegden, en ze achten zich niet te hoog om bij het dagelijksch werk zelf een hand mee uit te steken. Er is ook arbeid in het observatiegesticht. Wel geen ambachtsonderwijs, want de jongens blijven er maar zeer korten tijd, maar toch nuttigen arbeid, zoowel wat betreft de jongens, als wat de observatie betreft. Voor het grootste gedeelte is dit buitenwerk. We zagen een groep jongens bezig met de ontginning van woesten grond, een andere groep was bezig met het optassen van door den boschbouw verkregen takkenbossen, terwijl een derde groep werkzaam was aan het onderhoud van den grintweg tusschen Doetinchem en De Kruisberg, die grootendeels aan het gesticht behoort. Wanneer de jongens niet op de buitenterreinen werken, gaan ze naar school, gymnastiek- en teekenschool daaronder begrepen, of houden ze zich bezig met de reiniging van het gesticht. In hunne vrije uren beoefenen ze vlijtig slójd en huisvlijt waarin sommige zeer groote vorderingen hebben gemaakt.

Behalve dit wordt er ook nog gewerkt aan het land- en tuinbouwbedrijf. Dit geschiedt echter door een afzonderlijke groep verpleegden, die we tot nog toe niet hebben vermeld. Aan het gesticht is n.l. een annex voor achterlijken verbonden, die weer in twee groepen ingedeeld is. De eene groep tot een capaciteit van 15, vormen de achterlijken, die nog geschikt zijn voor land- en tuinbouw; de andere groep, ook tot een capaciteit van 15, is voor deze buitenvakken niet geschikt, en wordt voor schoenmaker opgeleid. Het verblijft voor deze achterlijken in een afzonderlijk gedeelte van het gesticht is niet op observatie, maar op opvoeding ingericht, zoodat als regel deze knapen niet naar elders overgeplaatst worden.

Het godsdienstonderwijs is ingedeeld naar de drie hoofdsakten, en wordt gegeven door godsdienstleeraren uit Doetinchem, die tevens met de godsdienst oefeningen

Hierboven een foto van Mej. Trijn Witt, woonachtig op De Kruisberg, geboren 28 Nov. 1844 en sedert 55 jaar dienstbaar bij de familie Swager te Alkmaar geweest. Bij het huwelijk van de jongste dochter ging ze met deze mede en geniet er thans van een rustigen ouden dag.

belast zijn. In zake godsdienst wordt verder rekening gehouden met de wenschen der ouders. Maar ook overigens wordt groote zorg aan den godsdienst besteed. De directeur is van meening, dat de godsdienst een zielkundig beginsel is, hier meer, daar minder ontwikkeld, maar dat bij opvoeding nooit kan worden gemist. In zijn boek: „Uit 's Levens Diepte" zegt hij ervan, dat de godsdienst een onzichtbare realiteit is, die met psychologische onvermijdelijkheid bij ieder mensch aangetroffen wordt, en die door iedereen, maar die zeker door den opvoeder moet worden erkend, ook als mogelijk de menschen verschillende uitingvormen gekozen hebben voor deze onzichtbare realiteit. Zóózeer moet de opvoeder de innerlijkheid van den godsdienst met alle menschen deelen, hoe ook hun vormen zijn, dat hij zich zelf niet zou

eerbiedigen, wanneer deze vormen door hem niet geëerbiedigd worden. Op het innerlijke leven komt daarbij alles aan.

Waar zoo over de geestelijke belangen geoordeeld wordt, spreekt het van zelf, dat ook de lichamelijke belangen niet zijn verwaarloosd. Geest en lichaam oefenen altijd wisselwerking op elkaar uit. De voeding is uitstekend en wordt op gedekte tafels toegediend. Geen verblijfsaaltje, of men vindt er schilderijen en schilderijtjes, die soms door de jongens zelf geteekend zijn, en altijd bloemen, als ze niet versch te krijgen zijn, dan maar droog. De jongens poetsen en schuren den halven dag. Er wordt druk gegymnastiseerd en op de speelterreintjes (elke groep heeft een eigen terreintje) wordt naar Hollandschen aard flink gespeeld. Toch waarschuwt de Directeur voor overdrijving in deze richting. De kerk moet midden in het dorp blijven, zegt hij, maar al het overige ook. Men moet rustig zijn in zulke dingen. In zaken van opvoeding is de waan van den dag niets waard. Uiterlijkheden zijn ook niets waard. Daar worden de jongens geen mannen mee; en de jeugdige misdadigers worden er geen geschikte burgers door. Dan zegt hij liever met Betje Wolff:

Bedrieg U toch niet zoo door schijn,
Eer vaderlandsche zeden,
De beste vreemde scholen zijn
Niet ingericht naar reden.

Gelukkig, zegt hij, is deze verkeerde kant van den tegenwoordigen tijdgeest nog weinig in het gesticht doorgedrongen. 't Is de wal, die het schip erkeert. Men wordt vanzelf tot den arbeid teruggedrongen in de gestichten. Gestichtsofvoeding zonder wezenlijkheid is niet mogelijk. Het brengt maar misères aan, en misères wreken zichzelf. Met redeneeringen komt men ook niet veel verder in de gestichten. Ieder houdt er zoo zijn eigen redenatie op na, en dat verwart maar. Het komt er op handelen aan, op doen, wat het meeste voor de hand ligt, op frisch en spontaan handelen, op een lijf vol kracht, en een hart vol liefde. . . . jammer, dat we zoo dikwijls falen, zegt de Directeur. Maar nochtans heeft uw verslaggever den indruk gekregen, dat er niet meer te strijden zou wezen, als er niet meer gefaald werd, en dat overigens door het gansche gesticht heen gestreefd wordt naar een der wandspreuken, die ergens in deze omgeving is opgehangen: „Callinghe, mallinghe, doen is een dinck". Praten en bezwaar maken geeft niets. Het beste blijft er maar door liggen, en de jongens mogen niet blijven liggen. Aanpakken is daarom de boodschap, namelijk aanpakken wat het meest voor de hand ligt. Dan blijft er ook wel wat liggen, maar het zijn geen jongens; en wat dan liggen blijft, dat krijgt straks zijn beurt ook toch. Dat is de indruk, die bij ons bezoek aan De Kruisberg sterk naar voren gedrongen werd.

Drempt.

TAUPE ÉTOILE.

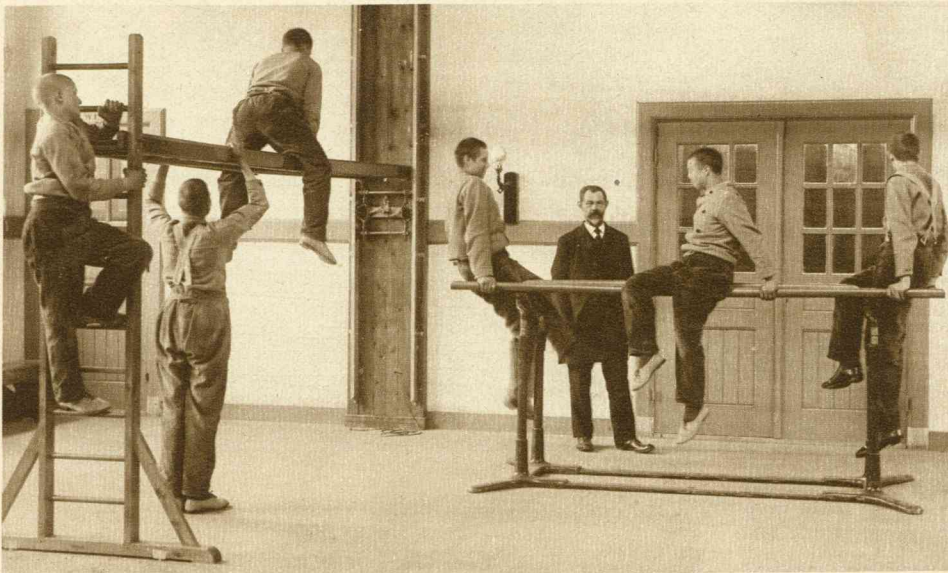

Foto links: Een der oudste groepen heeft onder degelijke leiding gymnastiekles. Deze gymnastiekzaal is een op zichzelf staand gebouwtje en is van alle gemakken voorzien. De werktuigen zijn prima, waar menig turner jaloersch op zou kunnen zijn. Foto rechts: De keuken is een voorbeeld van zindelijkheid. Een der jongens verklaarde mij dat het eten altijd goed is, hetgeen niet alleen te wijten is aan het feit, dat deze beide koks zooveel sympathie en genegenheid voor de knapen betoonen, maar ook aan den onvermoeiden ijver van den sympathieken commies J. Keyser, (zittend bij de brooden) die er onverbiddelijk voor waakt, dat alle etenswaren van een deugdelijk en goed gehalte zijn. Zooals de Hr. Keyser hier zit, kunt gij aan zijne gelaatstreken zien dat het brood, hetwelk bij wagonladingen wordt aangevoerd, is goedgekeurd voor gebruik.

HET TEHUIS VOOR VOLWASSEN BLINDEN TE AMSTERDAM.

De heer H. L. J. M. van Ishoven herdacht op 1 Mei den dag, waarop hij voor 25 jaar het ambt aanvaardde van Directeur van het Tehuis voor volwassen blinden aan de Stadhouderskade te Amsterdam. Hij heeft zich in dien tijd moeite noch kosten gespaard om de in duister gedompelden het leven nog zoo aangenaam mogelijk te maken. Op de foto links zien wij een groep blinden met in het midden den heer v. Ishoven; foto rechts: de werkzaal voor vrouwen en meisjes.